

REZERVATI ŠUMSKE VEGETACIJE
PRAŠNIK I MUŠKI BUNAR

S. MATIĆ, B. PRPIĆ, Đ. RAUŠ i A. VRANKOVIĆ,

Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Zavod za istraživanja u šumarstvu

REZERVATI ŠUMSKE VEGETACIJE
PRAŠNIK i MUŠKI BUNAR

STUDIJA EKOLOŠKO-UZGOJNIH OSOBINA

Šumsko gospodarstvo »Josip Kozarac«
Nova Gradiška

1979

U V O D

Na južnoj strani Okučana u neposrednoj blizini auto-ceste Zagreb — Beograd nalaze se posljednji ostaci slavonske prašume hrasta lužnjaka koja je pokrivala nizinski dio Panonije, između Save i Drave. Taj ostatak nekadašnje prašume hrasta lužnjaka nalazi se u predjelu PRAŠNIK.

Na sjevernoj strani Okučana na Psunju u predjelu MUSKI BUNAR nalaze se ostaci nekadašnjih psunjskih prašuma bukve i hrasta kitnjaka. Ti sačuvani dijelovi starih psunjskih šuma svjedoče o nekadašnjem bogatstvu slavonskog sredogorja s vrlo kvalitetnim i lijepim šumama.

Oba ta predjela starih slavonskih šuma sačuvali su domaći šumari za buduća pokoljenja kao simbole nekadašnjeg bogatstva da se sadašnje generacije uče na njima, da ih znanstveno istraže i prikažu.

Ti su predjeli proglašeni »specijalnim rezervatom šumske vegetacije«.

U Zakonu o zaštiti prirode (N. N. br. 54 od 25. prosinca 1976. godine) član 20. glasi:

»Specijalni rezervat je područje u kojem je osobito izražen jedan ili više elemenata prirode (biljne i životinjske vrste, njihove zajednice, reljef, vode) a osobitog je znanstvenog značenja i namjene.

Specijalni rezervat može biti: šumske vegetacije, botanički, zoološki (ornitološki, ihtiološki i dr.) rezervat u moru, geografski i geološki i dr.

U specijalnom rezervatu nisu dozvoljene radnje koje bi mogle narušiti njegova svojstva zbog kojih je proglašen rezervatom (branje i uništavanje biljaka, uznemiravanje, hvatanje i ubijanje životinja, unošenje stranih vrsta, melioracioni zahvati, razni oblici privrednog i ostalog korištenja i sl.).«

Ove godine navršava se 50 godina otkako su 5. IX. 1929. zakonom zaštićeni šumski predjeli PRAŠNIK i MUSKI BUNAR.

Dio stare slavonske šume u predjelu Prašnik, odjel 7a, izlučen je iz redovnog gospodarstva još 1929. godine u površini od 53,35 ha, a nalazi se približno na 96 m nadmorske visine. Danas je to specijalni rezervat šumske vegetacije koji ima 1487 stabala hrasta lužnjaka i 48 stabala običnoga graba i bukve. Između starih stabala koja su dosta rijetka javlja se mlada mješovita šuma. S vegetacijskoga gledišta tu su zastupljene zajednice: *Carpino betuli-Quercetum roboris typicum* Rauš 71 i *Genisto elatae-Quercetum roboris caricetosum remotae* Horv. 38.

PREGLED SADRŽAJA

	Str.
UVOD — — — — —	5
OPĆENTO O SPECIJALNIM REZERVATIMA	
Prašnik — — — — —	7
Muški bunar — — — — —	8
STANIŠNI USLOVI	
Klimatski odnosi u istraživanom području — — — — —	11
Tla specijalnih rezervata šumske vegetacije — — — — —	15
Primjenjena metoda — — — — —	15
Tla rezervata Prašnik — — — — —	17
Tla rezervata Muški bunar — — — — —	20
ZAKORJENJIVANJE ŠUMSKOG DRVEĆA U ISTRAŽENIM SPECIJALNIM REZERVATIMA — — — — —	29
ŠUMSKI EKOSISTEMI REZERVATA PRAŠNIK I MUŠKI BUNAR	
Šuma hrasta lužnjaka s velikom žutilovkom i rastavljenim šašem	37
Tipična šuma hrasta lužnjaka i običnog graba — — — — —	40
Hrvatska bukova šuma — — — — —	45
Bukova šuma panonskog dijela Hrvatske — — — — —	48
ŠUMSKOUZGOJNE KARAKTERISTIKE SPECIJALNIH REZERVATA	
Prašnik — — — — —	63
Muški bunar — — — — —	77
ZNAČENJE I NAMJENA SPECIJALNIH REZERVATA ŠUMSKE VEGETACIJE PRAŠNIK I MUŠKI BUNAR — — — — —	89
ZAKLJUČAK — — — — —	90
LITERATURA — — — — —	93
ÖKOLOGISCHE-AUFERZIEHERISCHE EIGENSCHAFTEN DER SPEZIAL-RESERVATE DER FORSTVEGETATION PRAŠNIK UND MUŠKI BUNAR IN SLAWONIEN — — — — —	109
ECOLOGICAL AND BREEDING CHARACTERISTICS OF THE SPECIAL RESERVATIONS OF WOOD VEGETATION PRAŠNIK AND MUŠKI BUNAR IN SLAVONIA — — — — —	95

Glavni i odgovorni urednik:

ĐURO RAUŠ

Tehnički urednik:

OSKAR PISKORIĆ

Lektor:

BRANKA TAFRA

Prevoditelji sažetka

na engleski: VILMA OZBOLT

na njemački: ERNEST SOJER

Tisak: GRO »Mirko Gembarovski« Nova Gradiška, 1979.